

Magistrat der Stadt Wien (Grand hamster) (věc C-477/19)

Datum rozhodnutí: 2. července 2020

Závěr: Pojem „místa odpočinku“ zahrnuje rovněž místa odpočinku, která již nejsou obývána jedním z chráněných živočišných druhů uvedených v příloze IV a) směrnice Rady 92/43/EHS, jako je *Cricetus cricetus* (křeček polní), pokud existuje dostatečně vysoká pravděpodobnost, že se uvedený druh na tato místa odpočinku vrátí.

Skutkové okolnosti: Realitní developer, zaměstnavatel IE, provedl stavební práce na pozemku, na kterém se vyskytuje křeček polní. Vlastník tohoto pozemku, který o situaci věděl, o tom tohoto realitního developera, který před zahájením prací ustanovil odborníka na životní prostředí, informoval. Odborník vypracoval mapu vchodů do nor křečka polního a v konkrétním sektoru určil, zda jsou nory obydlené, či nikoliv. Před uskutečněním stavebních prací uvedený realitní developer provedl odstranění vegetační vrstvy, uvolnění stavebního místa a vytvoření staveniště v bezprostřední blízkosti vchodů do nor křečka polního (dále jen „škodlivá opatření“). Konkrétně mělo stažení vegetační vrstvy za cíl přemístit křečka polního vyskytujícího se na plochách, kde by probíhaly stavební činnosti, na plochy, které byly pro něj zvláště chráněny a vyhrazeny. O předchozí povolení škodlivých opatření však nebylo požádáno u příslušného orgánu, a v důsledku toho nebylo toto povolení získáno před zahájením prací. Kromě toho byly zničeny nejméně dva vchody do nor.

Právní stránka: Cílem směrnice o „stanovištích“ je podle jejího čl. 2 odst. 1 přispět k zajištění biologické rozmanitosti prostřednictvím ochrany přírodních stanovišť a volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin na evropském území členských států. Kromě toho je podle čl. 2 odst. 2 a 3 této směrnice cílem opatření přijímaných na základě této směrnice zachování nebo obnova příznivého stavu z hlediska ochrany u přírodních stanovišť, druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin v zájmu Evropské unie a tato opatření musejí brát v úvahu hospodářské, sociální a kulturní požadavky a regionální a místní charakteristiky. Článek 12 odst. 1 písm. d) směrnice o „stanovištích“ ukládá

členským státům povinnost přijmout nezbytná opatření pro vytvoření systému přísné ochrany živočišných druhů uvedených v příloze IV a) této směrnice v jejich přirozeném areálu rozšíření a zakazuje poškozování nebo ničení míst rozmnožování nebo míst odpočinku. Cílem přísné ochrany poskytované čl. 12 odst. 1 písm. d) této směrnice je zajistit, aby významné části stanovišť chráněných živočišných druhů byly zachovány tak, aby jim v nich byly poskytnuty základní podmínky zejména pro odpočinek. Z kontextu čl. 12 odst. 1 písm. d) směrnice o „stanovištích“ vyplývá, že místa odpočinku, která již nejsou obývána chráněným živočišným druhem, nesmějí být poškozena nebo zničena, pokud se uvedené druhy mohou do těchto míst vrátit.

Související judikatura: rozsudek ze dne 10. května 2007, *Komise v. Rakousko*, C-508/04, EU:C:2007:274, rozsudek ze dne 15. března 2012, *Komise v. Polsko*, C-46/11, nezveřejněný, EU:C:2012:146.

Relevantní právní úprava: čl. 12 odst. 1 písm. d) směrnice Rady 92/43/EHS o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin.

Banca Transilvania (věc C-81/19)

Datum rozhodnutí: 9. července 2020

Závěr: Smluvní ujednání, které nebylo individuálně sjednáno, ale které odráží pravidlo, jež se v souladu s vnitrostátními právními předpisy použije mezi smluvními stranami, pokud nebylo ujednáno jinak, nespadá do působnosti práva EU.

Skutkové okolnosti: Dne 31. března 2006 uzavřeli NG a OH smlouvu o spotřebitelském úvěru se SC Volksbank România SA, z níž se později stala Banca Transilvania, na jejímž základě jim posledně uvedená poskytla úvěr ve výši 90 000 rumunských lei (RON) (přibližně 18 930 eur) (dále jen „původní smlouva“). Dne 15. října 2008 uzavřely tytéž strany smlouvu o úvěru vyjádřeném ve švýcarských francích (CHF) určenou k refinancování původní smlouvy (dále jen „smlouva o refinancování“). Tato smlouva zněla na částku 65 000 CHF (přibližně 42 139 eur), a sice asi 159 126 RON při směnném kurzu platném mezi těmito dvěma měnami ke dni podpisu uvedené smlouvy. Na základě vnitřních pravidel Banca Transilvania byla maximální

povolená výše zadlužení stanovena na 55 % finanční kapacity dlužníků. Pokud jde o NG a OH, při výpočtu této prahové hodnoty byl zohledněn směnný kurz švýcarského franku ve vztahu k rumunskému leu (dále jen směnný kurz CHF/RON) platný před podpisem smlouvy o refinancování a ke dni uzavření smlouvy o úvěru tato hodnota byla na úrovni 35,04 % jejich příjmů.

Právní stránka: Slovní spojení „závazné právní nebo správní předpisy“ ve smyslu čl. 1 odst. 2 směrnice 93/13 zahrnuje také dispozitivní pravidla, která se v souladu s právními předpisy použijí mezi smluvními stranami, pokud nebylo ujednáno jinak. Z tohoto hlediska přitom toto ustanovení nijak nerozlišuje mezi ustanoveními, která se použijí nezávisle na volbě smluvních stran, a dispozitivními ustanoveními. V tomto ohledu není okolnost, že se lze odchýlit od dispozitivního ustanovení vnitrostátního práva, relevantní pro účely ověření, zda je smluvní ujednání, které odráží takové ustanovení, vyloučeno z působnosti směrnice 93/13 na základě jejího čl. 1 odst. 2. Dále platí, že skutečnost, že smluvní ujednání odrážející jedno z ustanovení uvedených v čl. 1 odst. 2 směrnice 93/13 nebylo individuálně sjednáno, nemá vliv na jeho vyloučení z působnosti této směrnice. Podle článku 3 odst. 1 směrnice 93/13 je totiž neexistence individuálního sjednání podmínkou týkající se zahájení přezkumu zneužívající povahy ujednání, k němuž nemůže dojít tehdy, když smluvní ujednání nespadá do její působnosti.

Související judikatura: rozsudek ze dne 15. listopadu 2012, *Kurcums Metal*, C-558/11, EU:C:2012:721, rozsudek ze dne 15. října 2015, *Grupo Itevelesa a další*, C-168/14, EU:C:2015:685.

Relevantní právní úprava: čl. 1 odst. 2 směrnice Rady 93/13/EHS o zneužívajících ujednáních ve spotřebitelských smlouvách.

Constantin Film Verleih (věc C-264/19)

Datum rozhodnutí: 9. července 2020

Závěr: Pojem „adresy“ se nevztahuje, pokud jde o uživatele, který nahrál soubory porušující právo duševního vlastnictví, na jeho e-mailovou adresu, telefonní číslo, jakož i IP adresu použitou pro nahrání těchto souborů nebo IP adresu použitou při jeho posledním přístupu k uživatelskému účtu.

Skutkové okolnosti: Společnost Constantin Film Verleih má v Německu výlučná užívací práva zejména ke kinematografickým

dílům „Parker“ a „Scary Movie 5“. V průběhu let 2013 a 2014 byla tato díla nahrána na internetovou stránku www.youtube.com, platformu provozovanou společností YouTube, která uživatelům umožňuje zveřejňovat, zhlédnout a sdílet videa. Uvedená díla měla na této platformě několik desítek tisíc zhlédnutí. Společnost Constantin Film Verleih požaduje od společností YouTube a Google, která je mateřskou společností YouTube, aby jí poskytly soubor informací týkajících se každého z uživatelů, kteří tato díla nahráli na internetovou platformu.

Právní stránka: Cílem směrnice 2004/48 je zajistit spravedlivou rovnováhu mezi zájmem nositelů na ochraně jejich práv duševního vlastnictví, která je zaručena v čl. 17 odst. 2 Listiny základních práv, na straně jedné a ochranou zájmů a základních práv uživatelů předmětů ochrany, jakož i veřejného zájmu na straně druhé. Pokud jde konkrétněji o článek 8 směrnice 2004/48, cílem tohoto ustanovení je nalézt rovnováhu mezi dodržováním různých práv, zejména právem na informace majitelů a právem na ochranu osobních údajů uživatelů. Konečně je třeba upřesnit, že třebaže z předcházejících úvah vyplývá, že členské státy nemají povinnost na základě čl. 8 odst. 2 písm. a) směrnice 2004/48 stanovit možnost, aby příslušné soudní orgány nařídily poskytnutí e-mailové adresy, telefonního čísla nebo IP adresy osob, jichž se toto ustanovení týká, v souvislosti s řízením o porušení práva duševního vlastnictví, nic to nemění na tom, že členské státy takovou možnost mají. Jak totiž vyplývá ze samotného znění čl. 8 odst. 3 písm. a) této směrnice, unijní normotvůrce výslovně stanovil možnost, aby členské státy přiznaly nositelům práv duševního vlastnictví práva na získání úplnějších informací, avšak s výhradou, že je zajištěna spravedlivá rovnováha mezi různými dotčenými základními právy a dodržování ostatních obecných zásad unijního práva, jako je zásada proporcionality.

Související judikatura: rozsudek ze dne 16. července 2015, *Coty Germany*, C-580/13, EU:C:2015:485, rozsudek ze dne 19. dubna 2012, *Bonnier Audio a další*, C-461/10, EU:C:2012:219.

Relevantní právní úprava: čl. 8 odst. 2 písm. a) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/48/ES o dodržování práv duševního vlastnictví.

Novo Banco (věc C-253/19)

Datum rozhodnutí: 16. července 2020

Závěr: *Domněnka, že místem, kde jsou soustředěny hlavní zájmy fyzické osoby, jež není samostatně výdělečně činná, je její obvyklé místo pobytu, není vyvrácena ze samotného důvodu, že jediná nemovitost této osoby se nachází mimo členský stát jejího obvyklého místa pobytu.*

Skutkové okolnosti: Manželé MH a NI, kteří od roku 2016 bydlí v Norfolku (Spojené království), kde jsou zaměstnáni, na sebe podali u portugalských soudů návrh na zahájení insolvenčního řízení. Soud prvního stupně, kterému byla věc předložena, se prohlásil za mezinárodně nepřislušný k rozhodnutí o tomto návrhu z důvodu, že podle čl. 3 odst. 1 čtvrtého pododstavce nařízení 2015/848 je místem, kde jsou soustředěny hlavní zájmy navrhovatelů v původním řízení, jejich obvyklé místo pobytu, nacházející se ve Spojeném království, a k zahájení insolvenčního řízení jsou proto příslušné soudy posledně uvedeného členského státu. MH a NI podali proti rozsudku vydanému v prvním stupni odvolání k předkládajícímu soudu, v němž tvrdili, že tento rozsudek je založen na nesprávném výkladu pravidel uvedených v nařízení 2015/848. Místem, kde jsou soustředěny jejich hlavní zájmy, totiž podle nich není jejich obvyklé místo pobytu ve Spojeném království, ale Portugalsko, tedy členský stát, kde se nachází jediná nemovitost, kterou vlastní, a kde byly provedeny všechny transakce a uzavřeny veškeré smlouvy, jež vedly k jejich úpadku. Stejně tak podle nich neexistuje žádná souvislost mezi jejich obvyklým místem pobytu a skutečnostmi, které vedly k jejich úpadku, jež nastaly v plném rozsahu v Portugalsku. MH a NI tedy požadují, aby byla uznána mezinárodní příslušnost portugalských soudů.

Právní stránka: Relevantními kritérii pro určení místa, kde jsou soustředěny hlavní zájmy fyzické osoby, jež není samostatně výdělečně činná, jsou ta, která mají vztah k její majetkové a hospodářské situaci, což odpovídá místu, kde tato osoba spravuje své hospodářské zájmy a pobírá a vynakládá převážnou část svých příjmů, či místu, kde se nachází převážná část jejího majetku. V případě fyzické osoby, jež není samostatně výdělečně činná, se předpokládá, že místem, odkud tato osoba pravidelně spravuje své zájmy, je, není-li prokázán opak, její obvyklé místo pobytu, neboť existuje vysoká pravděpodobnost, že uvedené místo odpovídá místu, kde jsou soustředěny její hlavní hospodářské zájmy.

Z toho vyplývá, že dokud není tato domněnka vyvrácena, jsou soudy členského státu, ve kterém se toto místo pobytu nachází, mezinárodně příslušné k zahájení insolvenčního řízení vůči uvedené fyzické osobě. Uvedenou domněnku by mělo být možné vyvrátit například tehdy, pokud se převážná část majetku dlužníka nachází mimo členský stát, v němž má dlužník obvyklé místo pobytu, nebo pokud lze prokázat, že hlavním důvodem pro jeho přesun bylo podání návrhu na zahájení insolvenčního řízení v nové jurisdikci a toto podání by významně poškodilo zájmy věřitelů, jejichž obchody s dlužníkem se uskutečnily před jeho přesunem. Pouhá skutečnost, že výše uvedené okolnosti jsou splněny, nicméně nemůže postačovat k vyvrácení této domněnky. I když je totiž umístění majetku dlužníka jedním z objektivních kritérií zjistitelných třetími osobami, která je třeba zohlednit pro účely určení místa, ze kterého dlužník pravidelně spravuje své zájmy, může být tato domněnka vyvrácena pouze na základě celkového zhodnocení všech uvedených kritérií. Z toho vyplývá, že skutečnost, že se jediná nemovitost fyzické osoby, jež není samostatně výdělečně činná, nachází mimo členský stát jejího obvyklého místa pobytu, nemůže sama o sobě postačovat k vyvrácení uvedené domněnky.

Související judikatura: rozsudek ze dne 20. října 2011, *Interedil*, C-396/09, EU:C:2011:671.

Relevantní právní úprava: čl. 3 odst. 1 první a čtvrtý pododstavec nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/848 o insolvenčním řízení.

Presidenza del Consiglio dei Ministri (věc C-129/19)

Datum rozhodnutí: 16. července 2020

Závěr: *Paušální odškodnění přiznávané obětem sexuálního napadení na základě vnitrostátního systému odškodnění obětí úmyslných násilných trestných činů nelze kvalifikovat jako „spravedlivé a přiměřené“, pokud je stanoveno bez zohlednění závažnosti následků spáchaného trestného činu pro oběti, a nepředstavuje tedy přiměřený příspěvek k odškodnění utrpěné majetkové a nemajetkové újmy.*

Skutkové okolnosti: V noci z 15. na 16. října 2005 se BV, italská občanka s bydlištěm v Itálii, stala obětí sexuálního napadení, k němuž došlo na italském území. Pachatelé tohoto napadení byli odsouzeni k trestům odnětí

svobody, jakož i k uhrazení částky 50 000 eur paní BV z titulu náhrady újmy. Avšak vzhledem k tomu, že uvedení pachatelé byli na útěku, posledně uvedená částka nemohla být vymožena. V únoru 2009 podala BV žalobu proti Kanceláři předsedy Rady ministrů k soudu v Turíně, Itálie, za účelem určení mimosmluvní odpovědnosti Italské republiky za to, že řádně a v plném rozsahu neprovedla povinnosti vyplývající ze směrnice 2004/80, zejména povinnost stanovenou v čl. 12 odst. 2 této směrnice. Rozsudkem ze dne 26. května 2010 soud v Turíně vyhověl požadavkům BV a uložil Kanceláři předsedy Rady ministrů povinnost zaplatit BV částku ve výši 90 000 eur navýšenou o zákonné úroky a náklady řízení.

Právní stránka: Členský stát by překročil prostor pro uvážení přiznaný mu čl. 12 odst. 2 směrnice 2004/80, pokud by jeho vnitrostátní předpisy stanovily odškodnění obětí úmyslných násilných trestných činů, které by bylo čistě symbolické nebo zjevně nedostatečné s ohledem na závažnost následků spáchaného trestného činu pro tyto oběti. Ve smyslu čl. 12 odst. 2 směrnice 2004/80 totiž odškodnění přiznané takovým obětem představuje příspěvek k odškodnění majetkové a nemajetkové újmy, kterou utrpěly. Takový příspěvek lze považovat za „spravedliv[ý] a přiměřen[ý]“, pokud přiměřeně kompenzuje utrpení, kterému byly vystaveny. Po tomto upřesnění je třeba ještě uvést s ohledem na hlavní rysy systému odškodnění obětí úmyslných násilných trestných činů zavedeného Italskou republikou, že čl. 12 odst. 2 směrnice 2004/80 nemůže být vykládán v tom smyslu, že brání paušálnímu odškodnění takových obětí, jelikož se paušální částka přiznaná každé oběti může měnit v závislosti na povaze násilí, kterému byla oběť vystavena. Členský stát, který si zvolí takový systém odškodnění, však musí zajistit, že sazebník náhrad bude dostatečně podrobný, aby se zabránilo tomu, že paušální odškodnění stanovené pro určitý druh násilí může být s ohledem na okolnosti konkrétního případu zjevně nedostatečné. Pokud jde konkrétně o sexuální napadení, je třeba poznamenat, že může vést k nejzávažnějším následkům úmyslné násilné trestné činnosti. Paušální částka ve výši 4 800 eur jako odškodnění oběti činu sexuálního napadení tudíž podle všeho neodpovídá „spravedlivé[mu] a přiměřené[mu] odškodnění“ ve smyslu čl. 12 odst. 2 směrnice 2004/80.

Související judikatura: rozsudek ze dne 28. června 2007, *Dell'Orto*, C-467/05, EU:C:2007:395, rozsudek ze dne 12. července 2012, *Giovanardi a další*, C-79/11, EU:C:2012:448.

Relevantní právní úprava: čl. 12 odst. 2 směrnice Rady 2004/80/ES o odškodňování obětí trestných činů.

Soho Group (věc C-686/19)

Datum rozhodnutí: 16. července 2020

Závěr: Pojem „celkové náklady úvěru pro spotřebitele“ uvedený v čl. 3 písm. g) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/48/ES ze dne 23. dubna 2008 o smlouvách o spotřebitelském úvěru a o zrušení směrnice Rady 87/102/EHS zahrnuje poplatky za případné prodloužení doby splatnosti úvěru, neboť jedná se o konkrétní a přesné podmínky jejího případného prodloužení, včetně doby trvání jejího prodloužení, součástí ujednání a podmínek dohodnutých mezi věřitelem a dlužníkem v úvěrové smlouvě a jedná se o tyto poplatky věřiteli známy.

Skutkové okolnosti: Společnost Soho Group je úvěrová instituce specializovaná na online poskytování drobných krátkodobých zápůjček. Obchodní praktika této společnosti spočívá v poskytování úvěrových služeb ve formě zápůjček ve výši od 70 eur do 425 eur spotřebitelům na dobu, která, jak vyplývá z předkládacího rozhodnutí, může činit 30 dnů až 12 měsíců. Středisko pro ochranu práv spotřebitelů (SOPS), Lotyšsko, při kontrole internetových stránek společnosti zjistilo, že společnost Soho Group nabízí úvěrové smlouvy obsahující ujednání nadepsané „Prodloužení doby splatnosti zápůjčky“. Podle tohoto ujednání může dlužník požádat o prodloužení doby trvání zápůjčky tím, že na běžný účet věřitele uhradí poplatky za prodloužení, které závisí na výši a době trvání zápůjčky. Po obdržení platby věřitel buď zašle oznámení potvrzující prodloužení uvedené doby za zvláštních podmínek úvěrové smlouvy nebo platebního kalendáře, nebo odmítne prodloužení poskytnout, aniž je nutné toto odmítnutí odůvodnit. Po provedení kontroly SOPS dospělo k závěru, že pokud jde o prodloužení doby splatnosti úvěru, nabízí společnost Soho Group spotřebitelům úvěrové smlouvy, jejichž celkové denní náklady nejsou v souladu se zákonem. V důsledku toho mělo SOPS za to, že náklady na úvěrovou smlouvu nabízenou spotřebitelům společností Soho Group nejsou ani přiměřené, ani v souladu s poctivou obchodní praxí ve smyslu zákona. Mělo tak za to, že celkové náklady úvěru zahrnují poplatky za prodloužení doby splatnosti úvěru z důvodu, že podmínky prodloužení doby splatnosti úvěru jsou součástí ujednání a podmínek sjednaných mezi věřitelem a dlužníkem v úvěrové smlouvě.

Právní stránka: Definice pojmu „celkové náklady úvěru pro spotřebitele“ nejenže neobsahuje v tomto ohledu žádné omezení týkající se doby platnosti úvěrové smlouvy, ale především se uvedený pojem vztahuje na náklady a rozdělení nákladů po dobu platnosti této smlouvy. Z toho vyplývá, že se pojem „celkové náklady úvěru pro spotřebitele“ vztahuje jak na náklady spojené se získáním úvěru, tak na náklady spojené s jeho využíváním v čase. Kromě toho je třeba upřesnit, že k tomu, aby poplatky za případné prodloužení úvěrové smlouvy stanovené v této smlouvě splňovaly podmínky připomenuté v bodě 30 tohoto rozsudku, a mohly tedy být zohledněny při výpočtu „celkových nákladů úvěru pro spotřebitele“ ve smyslu čl. 3 písm. g) směrnice 2008/48, jednak musejí být v uvedené smlouvě upřesněny konkrétní a přesné podmínky tohoto případného prodloužení a jednak musejí být tyto poplatky věřiteli známy, takže spotřebitel může uvedené poplatky určit na základě smluvních ustanovení, zejména v závislosti na délce doby využívání úvěru. Pokud jde o tyto podmínky prodloužení doby splatnosti úvěru, je třeba uvést, že jak vyplývá

ze zjištění předkládajícího soudu, jsou tyto podmínky součástí ujednání a podmínek sjednaných v úvěrové smlouvě uzavřené mezi věřitelem a dlužníkem. Stejně tak je nesporné – i když tento soud upřesňuje, že věřitel může odmítnout prodloužení smlouvy, aniž by toto odmítnutí muselo být odůvodněno –, že k tomuto prodloužení může dojít až v návaznosti na žádost spotřebitele v tomto smyslu, souhlas věřitele a zaplacení poplatků za prodloužení spotřebitelem na běžný účet věřitele. Z toho vyplývá, že v rámci takových úvěrových smluv, jako jsou smlouvy, o něž se jedná v původním řízení, je tím, kdo je povinen zaplatit poplatky za její prodloužení, spotřebitel a že tyto poplatky jsou věřiteli známy, to znamená, že jsou určeny nebo určitelné.

Související judikatura: rozsudek ze dne 11. září 2019, *Lexitor*, C-383/18, EU:C:2019:702, rozsudek ze dne 14. listopadu 2019, *State Street Bank International*, C-255/18, EU:C:2019:967.

Relevantní právní úprava: čl. 3 písm. g) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/48/ES o smlouvách o spotřebitelském úvěru.

Připravil: Jan Tryzna

Všechny aktuální informace
k insolvenčnímu právu na 3 kliknutí

ASPI
Průvodce

Průvodce Insolvenčnímu právu

Před úpadkem & úpadek	Způsob řešení úpadku	Pohledávky & subjekty
<ul style="list-style-type: none"> > Ustanovení o insolvenčním řízení > Projednání úpadku a rozhodnutí o něm > Majetková podstata > Neplatnost a neúčinnost právních úkonů 	<ul style="list-style-type: none"> > Konkurz > Reorganizace > Oddlužení > Úpadek finančních institucí 	<ul style="list-style-type: none"> > Věřitelé a uplatňovatelé pohledávek > Účastníci řízení > Insolvenční správce a jeho úřední zastupitelé > Věřitelské orgány > Ostatní procesní subjekty

Vyzkoušejte si výhody Průvodce Insolvenčnímu právu –
kontaktujte naše poradce na obchodnici.aspi.cz